כז: בשלשה מקומות פרק ראשון תמיד

הניחא למ"ד אבנטו של כ"ג לא זהו אבנטו של כהן הדיוט. אבנטו של כ"ג בשאר ימות השנה [1] דדמי הכל של כלאים לא זהו אבנטו של כהן הדיוט דאותו של כ"ג הוה דכלאים ושל הדיוט לא הוה דכלאים שפיר: אלא למ"ד זהו אבנטו של כהן הדיוט (ג). נמי היה דכלאים כמו של כ"ג מאי איכא למימר: וכי תימא כלאים בלבישה והעלאה הוא דאסור אבל מימך תותיה שרי. מותר להניעו ולישן על גבו: שמא תיכרך נימא על בשרו. ומתממם ופסיק רישא הוא ונפיל שמרוג בו כלאים מלד (ד) שמ אפילו מלד האמד אסור ליהנות ממנו דכולו הוי דכלאים ואסור לישן עליהם מומרא דכלאים הוא ומסתמא הכא לא התירו אוסיל ולא לגורך עבודה הוא: אלא שימ (ה) נגד ראשיהן. וכיון [2] אלא כנגד ראשיהן היו נמוגים ליכא מומרא דכלאים [3] דכולי האי לא מתמריגן שיש היכר לדבר ולא אתו לידי איסורא: ואיבעית אימא באותן שאין בהן כלאים. לא תימא ה"ג מסתברא דלא נתנו ליהנות בהן משום כלאים ליכא דבהנך דלית בהו כלאים קאמר דמנימין מתח לאשיהן ומסדל יומא בפרק בא לו (דף סט.). לא גרסינן להאי ואיבעית אימא: רב אשי אמר בגדי כהונה קשין. ומין מממנין ואין בעינן העלאה דומיא דלבישה דאית בהו הנאה הילכך אי לאו הכי משום דלא נתנו ליהנות בהן משום כלאים ליכא למיחש: נמטא. פלטר: גמדא. קשה: דגרש. מקום: שריא. דקשה הוא ואינו מתמם ופסיק בא לו ביומא פיקם הכא דכינו ש"י פי' אחר ואינו נראה דפי' תפלין מן הלד שריין ולא חיישינן שמא יפיח בהן דשמא יפיח בהן לא שיך אלא בשעה שהוא לבוש בהם ומדע מדקא פריך נהי דיתנו ליהנות בהו ומיפוק ליה משום איסורא דכלאים היה לו להקשות נהי דיתנו ליהנות בהן מיפוק ליה משום שמא יפיח הואיל ואיסור שמא יפיח הוי אם הם כנגד ראשו (ו) ובסוף יומא אין כמוב בספרים ולא חיישינן דילמא מיגנדר ונפיל עליהו לכך פירשו הרב משום איסור שמא יפיח בהם והשתא לפי פירוש מורי אחיו שמעתא שפיר דהכי פירושו ש"מ מדקא שריון איסור דאורייתא לומר דבר שיוכל לבא לידי איסורא דאורייתא כ"ש דאית בהו לומר דבר שאינו יכול לבא אלא לידי איסורא דרבנן דאם כתו תפלין כנגד ראשו אין כאן אלא משום מזיק ומיומא (שם) מוכיחים מברייתא אחת שמביא הש"ס לשם דנגדי כהונה ניתנו ליהנות בהן: במחילה [4] ההולכת מטייע ליה לר' יוחנן דא"ר יוחנן מחילות לא נתקדשו. מש"ה מיקנו לו מחילות לאחת דרך שם ובפסחים בפרק מילד טולין (דף פו.) בטופו מומיה דהא דא"ר יוחנן מחילות לא נתקדשו ה"מ בממחילות שאחת הר המית אבל מחילות שאחת עזרה אם הם פחומין לעזרה נתקדשו בקדושת עזרה ואם הם פחומין להר המית לא נתקדשו כלום אפילו בקדושת הר המית ומומר לזב ולבעל קרי ליכנס לשם הילכך עשו הכא מחילה ופחומה להר המית [5] לאחר בית המוקד הנעי בהר המית לאחת לו לבעל קרי דרך שם לאר כדאית ליה וכדפרישית בפרק מי מלי (ז) שמעינהו מרבה [6] כי הדדי אמרינהו: חוץ לשתי מחנות גרם וכן מוכח בהלו דבריס אחרים כל לילה ולילה היה מחזר על כל מאמר ומאמר ומיהו לו מפחמות הר המית ואחוקות דולקות לפניו: ובל משמר. בשעה שהיה בא אצל המשמר כל משמר שאינו עומד כנגדו ואומר

[1] הניחא למ"ד אבנטו של כ"ג לא זהו אבנטו של כהן הדיוט אלא למ"ד [2] אבנטו של כהן הדיוט זהו אבנטו של כ"ג מאי איכא למימר וכי תימא כלאים בעליה ולבישה הוא דאסור אבל מימך תותיה דשפיר דמי [3] והתניא [4] לא יעלה עליך אבל אתה מציעו תחתיך [5] אבל אמרו חכמים אסור לעשות כן שמא תיכרך נימא אחת על בשרו וכי תימא דמפסיק מידי [6] [7] והאמר ר"ש א"ר יהושע בן לוי א"ר יוסי בן שאול משום קהלא קדישא שבירושלים [8] אפילו עשר מצעות זו על גב זו וכלאים תחתיהן אסור לישן עליהן אלא ש"מ [9] נגד ראשיהן [10] ואי בעית אימא באותן שאין בהן כלאים רב אשי אמר בגדי כהונה קשין הן דאמר רב הונא בריה דרב יהושע הא [11] נמטא גמדא דגרש שריא [12] (ת"ש בגדי כהונה היוצא בהן למדינה אסור ובמקדש בין בשעת עבודה ובין שלא בשעת עבודה מותר מפני שבגדי כהונה ניתנו ליהנות בהן ש"מ ובמדינה לא והתניא בכ"א בו יום הר גריזים דלא למיספד כדאיתא ביומא [13] פרק בא לו ב"ג קרוב וכו' עד איבעית אימא ראויין הן לבגדי כהונה ואי בעית אימא [14] עת לעשות לה' הפרו תורתך): אירע קרי באחד מהן [וכו']: מסייע ליה לר' יוחנן [15] [16] דאמר מחילות לא נתקדשו ובעל קרי משתלח חוץ לשני מחנות: והגרות דולקין מכאן ומכאן כו' [17]: [18] רב ספרא הוה יתיב בבית הכסא אתא ר' אבא [19] נחר ליה א"ל ליעול מר [20] בתר דנפיק א"ל [21] ר' אבא [22] ע"כ לא סליקת לשעיר גמרת מילי דשעיר לאו הכי תנן [23] מצאו נעול בידוע שיש שם אדם למימרא דלא מיבעי ליה [24] למיעל ורב ספרא סבר דלמא [25] מסוכן הוא [26] כדתני רשב"ג אומר עמוד החזור מביא את האדם לידי הדרוקן סילון החזור מביא את האדם לידי ירקון א"ל רב לחייא בריה וכן א"ל רב הונא לרבה בריה חשיך תקון נפשך וקדים תקון נפשך כי היכי דלא [27] תרחק תוב וגלי כסי וקום שטוף ושתי [28] [שטוף] ואחות ובשאתה שותה מים שפוך מהן ואח"כ תן לתלמידך כדתניא לא ישתה אדם מים ויתן לתלמידו אלא אם כן שפך מהן ומזעשה באחד ששתה מים ולא שפך מהן ונתן לתלמידו ואותו תלמיד איסטנים היה ולא רצה לשתות ומת בצמא באותה שעה אמרו לא ישתה אדם מים ויתן לתלמידו אא"כ השפך מהן [29] רב אשי אמר הילכך האי תלמידא דשפיך קמי רביה לית ליה ביה משום אפקירותא [30] כל מילי לא תיפלוט באפי רבך בר [31] מקרא [32] ודייסא דכפתילה של אבר דמו [33] תנן התם [34] איש הר הבית היה מחזר על כל משמר ומשמר ואבוקות דולקות לפניו וכל משמר שאינו עומד וא"ל איש הר הבית שלום

(פסחים סז:) דאמר התם זב וכל זב לרבות בעל קרי וזב משמלמא חוץ לשמי מחנות מלטרע חוץ לג' ואמרינן התם מסייע ליה לר' יוחנן דאמר רבי יוחנן כו': רב ספרא הוה יתיב בבית הכסא. ולא הוה ליה (ה) בפתח [35] ליה לה כאן ומומר יומא דף סט. גרסי' לה רש"ק. [36] דף סט. [37] פסחים סז: פי' [38] בכורות סב: (בכורות מד). [39] [ע' פירש"י ניסין סח. ד"ה נחר]. [40] [לעיל כו. ע"ש]. [41] בכורות כה. סב: בכורות מד:. [42] [צ"ל אבר רב אשי הילכך וכו' וכ"ל בע"י]. [43] [נדרים דף מט:]. [44] מזות לד. פ"ש מ"ב. [45] תוי' צ"ל לתלי.

מסורת הש"ס

[1] [יומא יב. סט. ע"ש וש"נ]. [2] ביצה יד:. [3] שם [ושם ובימא סט. ביומא ר"ש בן פזי]. [4] [ר"ש בן פזי]. [5] ל"נ לה כאן ומומר יומא דף סט. גרסי' לה רש"ק. [6] דף סט. [7] פסחים סז: פי' [8] בכורות סב: (בכורות מד). [9] [ע' פירש"י ניסין סח. ד"ה נחר]. [10] [לעיל כו. ע"ש]. [11] בכורות כה. סב: בכורות מד:. [12] [צ"ל אבר רב אשי הילכך וכו' וכ"ל בע"י]. [13] [נדרים דף מט:]. [14] מזות לד. פ"ש מ"ב. [15] תוי' צ"ל לתלי.

הגהות הב"ח

(א) גמ' אלא ס"מ כנגד: (ב) שם כר מקרא חייא דכפתילה של אבר: (ג) מפרש ד"ה אלא גמ"ד וכו' כדיוט דישל הדיוט ומי היה דכלאים: (ד) ד"ה שמא תיכרך וכו' שמרוג בו כלאים מלד אחד אפילו מלד שני אסור ליהנות: (ה) ד"ה אלא ש"מ כנגד ראשיהן דכיון וכו' לא מתמרינן כיון שיש: (ו) ד"ה ובעל קרי וכו' דשמעינהו: (ז) ד"ה כו' ספרא וכו' ולא הוה ביה דלת. כל"ל ומיומא בפתח נמתק: (ח) ד"ה כל מילי וכו' קבל חייא שאם בא רוק:

שיטה מקובצת

(א) מירבי ביני ביני דאמר רבי שמעון בן מזי א"ר: (ב) ראשיהן ש"מ ואב"א: (ג) מתיבת ד"יש עד תיבת תותיך נרשם בעיגול ת"ל: (ד) כו' מצאו נעול כו': (ה) תיבות בתר דנפיק ל"ש: (ו) א"ל ע"כ תיבות ר"א ל"ש: (ז) ליה למיזל תיבת למיעל נמחק: (ח) דילמא מסכן הוא: (ט) דלא. ס"א תרחק: (י) שטוף ואחות: (יא) בר. תוס' חולין (דף טו ע"ב): (יב) השנה דברי הכל אות ד' נמחק: (יג) וכיון שכנגד ראשיהן תיבה שלא נמחק: (יד) דכלאים וכולי האי אות ד' ל"ש: (טו) במחילה במיכה החולכת ב"ל שבע"ל [אא"ה כך הוא לשון רב"א ע"כ]: (טז) מובריה דכי הדדי: (יז) נסנה תחילה שב ואח"כ: (יח) מיתה אבל אם תיבת בר ל"ש:

תורה אור השלם

א) אֶת חֻקֹּתַי תִּשְׁמֹרוּ בְּהֶמְתְּךָ לֹא תַרְבִּיעַ כִּלְאַיִם שָׂדְךָ לֹא תִזְרָע כִּלְאָיִם וּבֶגֶד כִּלְאַיִם שַׁעַטְנֵז לֹא יַעֲלֶה עָלֶיךָ:
[ויקרא יט, יט]

ב) עֵת לַעֲשׂוֹת לַיי הֵפֵרוּ תוֹרָתֶךָ:
[תהלים קיט, קכו]

עין משפט ונר מצוה

נר א מרי ס"מ מהלכות מלי המקדש הל' ב: נר ב ג ד ממה"מ ס"ש מהל' כלאים הלכה יב יג טוש"ע י"ד סי' שא סעיף ח:

נר ה מרי ס"מ מהל' מלי בית המקדש הל"ז:

נר ו מרי שם הל' ו:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) גמ' עד כאן לא סליקת לשעיר. נ"ב עי' מהרש"א מה"ש והאמר שנא פי' לשעיר לאדר ראשל ונקרא שעיר על שם עשו הוא אדום שהיה בא"י ולא היו נעשים בגמ"ב כספרים בנגל לו פירוש לשעיר הייט לישמעאל המשל בא"י ולא היו נעשין בגמ"ב ונקרא שעיר כלאמרינן בפ' עברה יוסף הרמיני ישמעאלים א"ל דומין לשעירים בגמ"ב עכ"ל הכ"ם. ולפשר דנקרא ישמעאל שעיר על שם עשו אותנו ומנו שיהר הפייטן בפליטה בלה שעיר ושוחנו:

פי' הרא"ש

שתי שמירות בשתי מקומות אלא שני ליס שומרים מקום אחד ומה שאתו שמירה זו להגרך לה שני ליס משום דהוי אחר אי אפשר לנוחה: תלתא בחנים וב"א דלרים. לפי' קמא קא תניא מקום שמירת בהנים ולוים כי מקומות: הר הבית דאי תמה. אם הוא ביף ומלם מן הטמיה יכול ליסב: ורבינהו ד' ששרים היו בעזרה. לפי' קמא דג' מקומות שהיו בהנים שומרים שהם הם בכלל כ"א מקומות דשמירת הליס פרך שביר ז' שערים שהם קא תניא במנות (ס"א מ"ד) בית הניגן וכית המוקד שמתרם מג' מקומות אבל לפי ר"ת דהליס שומרים בכ"א מקומות מלבד ג' מקומות שהומרים שם הבהנים מלא פרך ואם תגן ז' שערים ובלא בית הניגן וכית המוקד הן מן הבנעה. ובהם היו הבהנים ולוים שומרים והגך לא קא תניא: אמר אביי תרי מיניירהו לא צריכי שימור. אחד בלמון ואחד בדרום אתמלעים כי בתמרים ע"י שנים שמלריכן שימור: מי"ג בזברין. המתנים על הסנהדרין. [אתרכל] כמו אמר מלא [בר' סריות יג.] והם המתנים על הנזברין תרנום ונעיל נאיתי הני ואמרבולא: אלמא איבא תנא דאבר ה' [כו'] ואיבא ס) נמי ה' הנו. לומר כי היכי דאפי' תנא דתמיסה שערים מבלן נמי דאיה למתי דפריעית לעיל דג' מקומות שהיו הליס שומרים שם הבהנים היו ממנן הכ"א מקומות שהליס שומרים. שהרי למ"ד דלא הוו אלא ס' שערים שעזרה ע"כ בית הניגן וכית המוקד היו מן המנה שערי העזרה. וכיון דלא הוה בעזרה אלא ס' שערים ע"כ ניתן בית המוקד מסס. נמצא ג' מקומות שהומרים ביחד הם בכלל כ"א מקומות של שמירת הליס למ"ד ס' שערים הוו. וה"ה לפלר התנאים דלא מתבחר למימר דפליגי בהא. הקשה הרב המאי מתני' דמנדת [ס"ב מ"ו] אתנן אמא יוסף בן תנן אמר בנגד ר"ג שערים ומייתי ברייתא. ר"ל דממתני' דמנדת לא מצי לאסוסי דפליגי תנאי בשערים דתיכא למימר דמקלמן היו קטנים ובמנדת [שם] קא סביר מלהו הכמה הוסתפיות ותנא דמנדת [ס"א מ"ד] לא סביר אלא הנדולים שהיו שומרים שם לבן מייתי הן ברייתא דר"ג שערים היו בנגד ר"ג ג) אמרבלין ומשתמש נדולים קא תניא בין דהיה מומנה על כל שער ג) אמרבלין ד) (תוי): אבל מהלך היו מהלכין בהן. דאי אמר' הילוך אסור לא היה צריך למימרא דאין ישנים בהן: שיש בגדי כהונה נתנו ליהנות בהן. כלומר אלא ממקום עבודה כי הלך בגדי המוקד ופטנתא היו מיומא [דף סח: ופסי.] אבל בתוך העזרה לכ"ע אי אלא נתנה מיהא למלבאי אסרה: שיש תפילין בין הצד שרי. כאמרה יש יכול להשים תפלין נגדו: ה) אבנטו של בהה"ג לא זהו אבנטו של כהן הדיוט. דאל כה"ג היה של כלאים הכתה אקודי בעשיית בגדי כה"ג ואת שאמנטו שם מעזר תכלת ואלרמן מעשה רוקם. ואמנטו של הדיוט היה של שש. וכתיב בפ' תלה בגדי כה"ג

חשק שלמה על פי' הרא"ש א) נ"ל דאת דאמר ר"ה. ב) נ"ל נזכרין. ג) נ"ל נזכרין. ד) [עי' תוס' כתובות קו. ד"ה שמנה]. ה) ע"כ שיך לדף כז ע"א.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com